

ПРОМИСЛОВА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ ЇЇ ВПЛИВ НА РОЗВИТОК НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ INDUSTRIAL POLICY OF UKRAINE AND ITS INFLUENCE ON THE NATIONAL ECONOMY DEVELOPMENT

У статті досліджено існуючі підходи до трактування сутності промислової політики. Виділено два основних підходи до формування промислової політики – галузевий та інституційний. На основі аналізу ефективності промислової політики різних країн доведено пріоритетність інституційного підходу до формування та реалізації державної промислової політики. Проведено ретроспективний аналіз нормативних документів, що стосуються реалізації державою промислової політики та результатів її реалізації урядом України. За результатами проведеного аналізу визначено, що основний акцент у промисловій політиці держава робить саме на галузевий підхід, тобто визначаються пріоритетні галузі, яким надається підтримка у вигляді податкових та митних пільг, субсидій на підтримку діяльності та модернізації виробництва. Необхідність інституційних перетворень та формування сприятливого бізнес-середовища в Україні до сьогодні носить декларативний характер.

Ключові слова: державне регулювання, промислова політика, національна економіка, інституційний підхід, галузевий підхід, економічний розвиток.

В статті исследованы существующие подходы к рассмотрению сущности промыш-

ленной политики. Выделены два основных подхода к формированию промышленной политики – отраслевой и институциональный. На основе анализа эффективности промышленной политики разных стран доказано приоритетность институционального подхода к формированию и реализации государственной промышленной политики. Проведен ретроспективный анализ нормативных документов, касающихся реализации государством промышленной политики и результатов ее реализации правительством Украины. Установлено, что приоритетным в промышленной политике Украины является отраслевой подход, то есть государством определяются отрасли, которым предоставляется поддержка в виде налоговых и таможенных льгот, субсидий на поддержку деятельности и модернизации производства. Необходимость институциональных преобразований и формирования благоприятной бизнес-среды в Украине до сих пор носит декларативный характер.

Ключевые слова: государственное регулирование, промышленная политика, национальная экономика, институциональный подход, отраслевой подход, экономическое развитие.

УДК 338.45.01

Яхно Т.П.

к.е.н., доцент,
доцент кафедри міжнародних
економічних відносин
Львівський торговельно-економічний
університет

Industrial production is the basis of the country's welfare. It has a multiplier effect on the development of other sectors of the economy. Industrial policy is one of the most important instruments for regulating the state's influence on the development of the national economy. The article examines approaches to the interpretation of the essence of industrial policy. An analysis of the interpretation of the concept of «industrial policy» in the work of domestic and foreign researchers, as well as state and international normative acts, allowed us to conclude that approaches to its consideration are multidimensional. There are two main approaches to the formation of industrial policy – a sectoral and an institutional. In a sectoral approach, industrial policy is aimed at supporting certain industries. Priority of institutional approach to the formation and implementation of state industrial policy is proved on the basis of analysis of the effectiveness of industrial policy of different countries. A retrospective analysis of normative documents concerning the implementation of the industrial policy by the state and the results of its implementation by the Government of Ukraine has been carried out. The regulation of state industrial policy in Ukraine is carried out by a number of normative documents: legislative acts, concepts of state industrial policy, strategies of socio-economic development of Ukraine, targeted programs for the development of industry and its individual industries. It is determined that the state focuses on industrial policy precisely on the sectoral approach, that is, the priority sectors are defined, which are supported by tax and customs privileges, subsidies in support of activities and modernization of production. It is confirmed that the necessity of institutional transformations and the formation of a favorable business environment in Ukraine to date is declarative. Based on the analysis of the effectiveness of the formation and implementation of industrial policy in the world, the necessity of implementing an institutional approach in formulating and implementing this policy in Ukraine has been substantiated.

Key words: state regulation, industrial policy, national economy, institutional approach, branch approach, economic development.

Постановка проблеми. Незважаючи на те, що вітчизняна економіка нині знаходиться на етапі переходу до постіндустріальної, промислове виробництво залишається основою добробуту країни. При цьому дослідники відзначають значний мультиплікативний ефект впливу промисловості на інші галузі та сектори економіки [8]. Виходячи з цього, промислова політика залишається одним із найбільш важливих інструментів регулюючого впливу держави на розвиток національної економіки. Тому не викликає сумніву актуальність дослідження ефективності державної промислової політики та її впливу на розвиток національної економіки.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблеми промислової політики та її ефектив-

ність є предметом дослідження багатьох науковців: Б'янчі П. та Лаборі С., Коена Е., Кругмана П., Обстфельда М., Родріка Д., Пака Г., Прайса В., Уорвіка К., Дейнеко Л.В., Ідрісова Г.І., Леонтєва А.Н., Леонтєвої Є.Ю., Мельниченко О.А., Романової О.А., Хаустової В.Є., Якубовського М.М. та інших [1-3; 8-16; 20]. Однак, незважаючи на ґрунтовні дослідження в цій галузі та значні теоретичні надбання, проблема ефективності промислової політики з точки зору врахування сучасних тенденцій розвитку суспільства та економіки, а також національних особливостей потребує подальших розробок.

Метою статті є аналіз існуючих концепцій та підходів до формування та реалізації промислової політики в Україні.

Виклад основного матеріалу. Аналіз трактування поняття «промислова політика» у роботах вітчизняних та зарубіжних дослідників, а також державних та міжнародних нормативних актах дозволяє зробити висновок про багатоаспектність підходів до його розгляду (табл. 1).

З наведених визначень промислової політики та за результатами аналізу підходів до її формування приходимо до висновку, що низка дослідників керуються суто галузевим підходом,

розглядаючи промислову політику як державне втручання, направлене на підтримку певних галузей промисловості [12; 14; 19]. Інші ж розглядають її більш широко, вважаючи, що промислова політика передбачає не лише підтримку окремих галузей промисловості. Її завданням є формування системи інститутів бізнес-середовища в цілому [1; 3; 10; 11; 16; 20].

Аналіз ефективності промислової політики різних країн свідчить про перевагу інституційного

Таблиця 1

Трактування поняття «промислова політика»

Автор	Сутність поняття
Організація об'єднаних націй з промислового розвитку	Промислова політика – будь-яке втручання держави, яке покращує бізнес-середовище або змінює структуру економічної діяльності і спрямовує свої зусилля на ті сектори або на розвиток тих технологій і видів діяльності, які будуть сприяти економічному зростанню або зростанню суспільного добробуту
Конференція об'єднаних націй з торгівлі і розвитку	Промислова політика – узгоджене, цілеспрямоване, свідоме зусилля з боку уряду для заохочення та просування певної галузі або сектору низкою політичних інструментів.
Світовий банк	Промислова політика – зусилля уряду, направлені на зміну виробничої структури з метою забезпечення стійкого зростання.
Указ Президента України «Про Концепцію державної промислової політики»	Промислова політика – важлива складова загальнодержавної політики, яка спрямована на досягнення промисловістю якісно нового рівня розвитку, посилення промислового потенціалу держави, задоволення потреб населення, зростання обсягів виробництва й підвищення конкурентоспроможності промислової продукції
Мельниченко О. А.	Промислова політика – цілеспрямована діяльність органів публічного управління, спрямована на збалансовані структурні зрушення у промисловості та суміжних із нею галузях задля подальшого розвитку національної економіки.
Леонтьєв А. Н., Леонтьєва Є. Ю.	Промислова політика – сукупність дій держави, спрямованих на вирішення триєдиної задачі: 1) правове забезпечення виникнення та припинення зв'язків і відносин між промисловими підприємствами, їх створення та ліквідація; 2) формування матеріальних умов для діяльності підприємств; 3) визначення цілей, напрямів і пріоритетів діяльності держави як самостійної учасниці економічного обороту в сфері промислового виробництва.
Ідрісов Г. І.	Промислова політика нерозривно пов'язана з великою кількістю політик (митна, податкова, кредитно-грошова, технічне регулювання, політика в області сектора послуг і ін.) і їх інструментів і характеризується деяким інтегральним ефектом впливу на економіку в цілому, сприяючи розвитку і зростанню конкурентних переваг.
Романова О. А.	Національна промислова політика – політика, що визначає систему відносин влади, бізнесу, науки, суспільства з приводу зміни міжгалузевих пропорцій, формування структурно збалансованої, конкурентоспроможної економіки.
Прайс В.	Промислова політика – сукупність заходів на національному рівні щодо спрямованого здійснення або, навпаки, запобігання певним структурним зрушенням в економіці.
Кругман П., Обстфельд М.	Промислова політика – дії держави, направлені на залучення ресурсів в сектори економіки, важливі для забезпечення економічного зростання в майбутньому.
Пак Х., Саггі К.	Промислова політика – будь-який тип вибіркового втручання або державна політика, яка намагається змінити структуру виробництва у галузях, які, як очікується, забезпечать кращу перспективу для економічного розвитку, ніж у випадку відсутності такого втручання.
Б'янчі П., Лаборі С.	Промислова політика в широкому сенсі - всі дії, спрямовані на сприяння реструктуризації промисловості та розвитку нової промисловості.
Уорвік К.	Промислова політика – це будь-який тип втручання або державної політики, яка намагається поліпшити бізнес-середовище або змінювати структуру економічної діяльності відносно галузей, технологій або завдань, що, як очікується, забезпечать кращі перспективи економічного зростання або соціального добробуту, ніж за відсутності такого втручання.
Коен Е.	Промислова політика в строгому розумінні є секторальною політикою; вона спрямована на сприяння галузям, де втручання повинно відбуватися з причин національної незалежності, технологічної автономії, провалів приватної ініціативи, занепаду традиційних видів діяльності та з метою забезпечення географічного або політичного балансу.
Родрік Д.	Промислова політика – політика щодо змін структури економіки (що може включати промисловість, сільське господарство та сферу послуг).

Джерело: складено на основі [1-3; 5; 9; 11-20]

підходу. Дослідження промислової політики останніх двох десятиліть дозволяють зробити висновок про те, що промислова політика повинна передбачати більш широке «бачення» та координацію, ніж забезпечення виплати субсидій або захист торгівлі. Так, багато дослідників вказує, що Східно-азіатські країни не обов'язково витрачають більше грошей на промисловість, ніж інші, але їх промислова політика є більш успішною, оскільки вона має цільну інституційну мережу координації, що полегшує інформаційні потоки між урядом та бізнесом, з одного боку, і між самими фірмами, з іншого боку. Промислова політика в цих країнах працює не тільки надаючи детальні рішення конкретним галузевим проблемам, а також забезпечуючи широке «бачення» майбутнього економіки, за яким добровільна координація діяльності може бути досягнута шляхом залучення приватного сектора [20].

З метою підтримки промисловості державними органами влади в Україні було прийнято низку нормативних документів: законодавчі акти, концепції державної промислової політики, стратегії соціально-економічного розвитку України, цільові програми розвитку промисловості та її окремих галузей. За роки незалежності України було прийнято дві концепції державної промислової політики: Концепція державної промислової політики України, затверджена Постановою Кабінету Міністрів України № 272 від 29 лютого 1996 р. [4] та Концепція державної промислової політики України, затверджена Указом Президента України № 102/2003 від 12 лютого 2003 р. [5].

Концепція 1996 р. була направлена на боротьбу з кризовими явищами в промисловості та в цілому економіки, викликаними її структурною перебудовою, розривом кооперативних зв'язків виробничого циклу, втратою ринків збуту, непристосованості до ринкових відносин. Законірно, що метою державної промислової політики було визначено призупинення спаду вироб-

ництва, модернізація, структурна перебудова та сталий розвиток промисловості. Ця концепція декларує посилення регулюючої функції держави у здійсненні промислової політики, що, на наш погляд, мало сенс в умовах необхідності значної структурної перебудови національної економіки. Концепція декларує необхідність заходів щодо підвищення конкурентоспроможності продукції шляхом забезпечення енергоефективності, розробці нових матеріалів та оновлення технологічної та технічної бази. Концепція визначає необхідність поступового переходу від галузевої системи державного управління до матричної, що забезпечить органічне поєднання галузевого і територіального принципів.

Концепція державної промислової політики 2003 р. покликана врахувати зміни, що відбулися в економіці країни. Основними принципами державної політики Концепцією визначено забезпечення національних інтересів; соціальна та екологічна спрямованість реформування промисловості; реалізація інноваційного типу розвитку промисловості; поєднання державного регулювання з ринковими механізмами саморегуляції; програмно-цільовий підхід до вирішення завдань промислової політики; поглиблення процесів інтеграції у світову економіку [5]. У цій концепції перевага надається ринковим механізмам регулювання, проте вона передбачає посилення державного регулювання, де буде визначено, що ринкові механізми діють неефективно.

Щодо галузей промисловості України Концепцією визначено стратегії розвитку (табл. 2).

Аналізуючи зазначені стратегії з позиції їх впливу на споживчий ринок, бачимо, що стратегії державної промислової політики, задекларовані Концепцією, не повною мірою охоплюють галузі, що формують пропозицію на споживчому ринку. Зокрема, не зрозуміло, яку стратегію пропонується використовувати в харчовій та легкій промисловості.

Таблиця 2

**Стратегії розвитку галузей промисловості України
в Концепції державної промислової політики 2003 р.**

Стратегія	Галузі промисловості
Стратегія використання природних ресурсів	Вугільна, металургійна, гірничорудна промисловість, промисловість будматеріалів
Стратегія «переслідування» – освоєння випуску конкурентоспроможної продукції, що вже виробляється в розвинутих країнах	Виробництво побутової техніки, двигуно-, автомобілебудування, хімічна промисловість
Стратегія «лідерних технологій» – використання власних науково-технічних досягнень для створення нових видів продукції і технологій, формування попиту на них і виходу на нові ринки	Оборонна, аерокосмічна, суднобудівна промисловість, хімічне, важке та енергетичне машинобудування, індустрія інформаційних технологій, інші наукоємні виробництва
«Проривна» стратегія – створення принципово нових видів продукції, що випереджають сучасні зразки на одне-два покоління. Стратегія базується на концепції «обганяти не доганяючи»,	Має селективний характер і реалізовуватиметься в науково-технічних установах та на інноваційних підприємствах

Джерело: складено на основі [5]

Основні напрями державної промислової політики Концепція визначає наступні (рис. 1).

Щодо реформування управління промисловістю Концепція передбачала перехід на дворівневе управління (1 рівень – центральні органи виконавчої влади, 2 рівень – підприємства), а також перехід від галузевого до функціонального принципу. Структурна політика визначала заходи щодо подолання диспропорцій у промисловому виробництві. В тому числі задекларовано необхідність заходів з прискорення розвитку легкої, харчової промисловості, переробки сільськогосподарських продуктів, стимулювання розвитку автомобілебудування. Реалізація інституційної політики за Концепцією спирається на процеси приватизації великих підприємств, формування технологічних комплексів, бізнес-інкубаторів тощо.

Основними напрямками політики у сфері внутрішнього та зовнішнього ринків визначено [5]:

- розширення споживчих можливостей внутрішнього ринку, зокрема шляхом підвищення купівельної спроможності споживачів промислової продукції, проведення виваженої цінової політики;
- досягнення збалансованого співвідношення обсягів внутрішнього і зовнішнього ринків, виходячи з економічної безпеки держави;
- підвищення рівня захисту внутрішнього ринку шляхом надання консультативної допомоги вітчизняним виробникам;
- сприяння підприємствам у розвитку інфраструктури внутрішнього і зовнішнього ринків промислової продукції шляхом створення оптових складів, сервісних центрів, лізингових компаній, дилерських та дистриб'юторських фірм, торгових

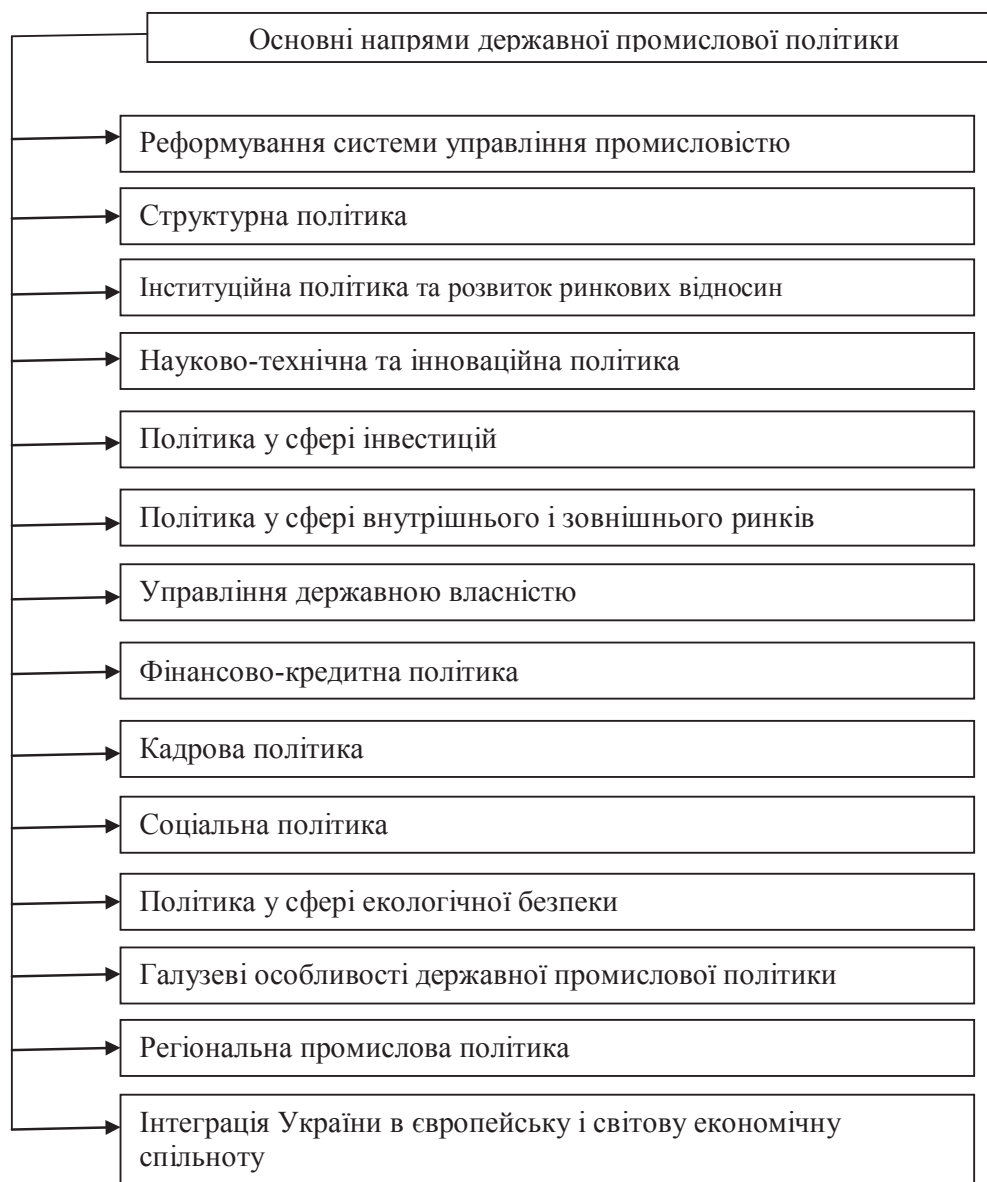

Рис. 1. Основні напрями державної промислової політики, визначені Концепцією 2003 р.

Джерело: складено на основі [5]

домів та інших об'єктів інфраструктури, заохочення підприємств до відкриття за кордоном своїх представництв, надання допомоги вітчизняним виробникам у виході на зовнішні ринки через систему торговельно-економічних місій за кордоном;

- підтримка зовнішньоекономічної діяльності шляхом тарифного і нетарифного регулювання та інших заходів відповідно до вимог Світової організації торгівлі (СОТ);

- створення системи кредитування і страхування експорту; створення системи ефективного моніторингу та прогнозування змін на зовнішніх ринках.

Щодо підтримки зовнішньоекономічної діяльності увага держави зосереджена на металургії, авіакосмічній галузі, суднобудуванні. Серед галузей, що виробляють споживчі товари, виділена лише харчова промисловість.

Серед пріоритетів підтримки окремих галузей, що були визначені Концепцією, зокрема, є наступні:

- у машинобудуванні – побутова техніка і товари широкого вжитку, інноваційне обладнання для легкої, харчової і переробної промисловості, інтегральні системи ресурсозберігаючих машин для автомобілебудування, виробництво імпортозамінної продукції;

- у приладобудуванні – побутова техніка, комп'ютерна техніка, засоби зв'язку;

- хімічна та нафтохімічна промисловість – виробництво продукції для легкої промисловості, мінеральних добрив, виробництво імпортозамінної продукції;

- легка промисловість, деревообробна та целюлозно-паперова промисловість, промисловість будівельних матеріалів, харчова промисловість – виробництво меблів, будматеріалів (загальна підтримка до 2006р.), виробництво імпортозамінної продукції, освоєння нових видів продукції, збільшення експорту;

- діяльність у сфері автоматизації – створення підгалузі, всі напрями (загальна підтримка).

Крім Концепцій державної промислової політики органами державної влади України було розроблено та затверджено Концепцію загальнодержавної цільової економічної програми розвитку промисловості на період до 2017 р. (затверджена 2008 р.) [7] та Концепцію загальнодержавної цільової економічної програми розвитку промисловості на період до 2020 р. (затверджена у 2013 р.) [6].

Концепція загальнодержавної цільової економічної програми розвитку промисловості на період до 2017 р. була розроблена у відповідь на виклики, що виникли після вступу України до СОТ. Низька конкурентоспроможність промисловості визначена як загроза національній безпеці країни. Метою програми визначено активізацію інноваційно-інвестиційної діяльності промисловості з позитив-

ним впливом на її структуру, забезпечення ринку конкурентоспроможними промисловими товарами та прискорення інтеграції промислового комплексу у світове виробництво [7]. У програмі поряд з традиційними суднобудуванням, авіаційною і ракетно-космічною галуззю до пріоритетних віднесено сільськогосподарське машинобудування, а також виробництво побутової техніки тривалого користування. Пріоритетом розвитку легкої промисловості визначено проведення реконструкції підприємств, оптимізації їх структури, створення системи захисту внутрішнього ринку. Для деревообробної та меблевої промисловості пріоритетом визначено випереджальний розвиток виробництва сучасних конструкційних матеріалів та готових виробів і вдосконалення структури експорту та імпорту. Фінансування програми планувалося за рахунок коштів державного бюджету, власних коштів підприємств, залучення іноземних інвестицій та інших джерел. Обсяги фінансування, як і механізми їх здійснення та залучення програмою визначені не були.

Концепція загальнодержавної цільової економічної програми розвитку промисловості на період до 2020 р. є чинною на сьогодні. Метою даної Програми визначено комплексне розв'язання проблемних питань функціонування промислового сектору економіки України шляхом розроблення організаційно-економічного механізму та залучення ресурсів для реалізації завдань структурно-технологічної модернізації вітчизняної промисловості у напрямі збільшення частки високотехнологічних видів діяльності в обсягах виробництва та експорту, задоволення потреб внутрішнього ринку у продукції власного виробництва, зростання зайнятості та підвищення завдяки цьому добробуту населення) [6]. Оптимальним варіантом для подолання проблем, що існують в українській промисловості, програмою визначено реалізацію державної політики структурно-технологічних перетворень промисловості на середньо- і високотехнологічні виробництва шляхом збільшення частки вітчизняних розробок на основі поєднання інноваційної та промислової політики [6]. Для впровадження Програми планувалося створення системи стратегічного планування розвитку промисловості. В якості джерел фінансування Програми в необхідних обсягах заплановано використання коштів Державного бюджету, а також залучення власних коштів підприємств та організацій, кредитів, інвестицій на засадах державно-приватного партнерства [6].

Крім розглянутих концепцій та програм пріоритети розвитку промисловості визначені також у стратегіях економічного та соціального розвитку України. Стосовно окремих напрямів промислового розвитку та галузей прийнято низку законів, державних цільових програм, зокрема щодо

визначення пріоритетних напрямів інноваційної діяльності, стимулювання розвитку вітчизняного машинобудування для агропромислового комплексу, освоєння мікроелектронних технологій та випуску приладів на основі них, розвитку легкої промисловості та автомобілебудування [8; 10].

Висновки. Аналізуючи нормативні документи, прийняті в Україні, приходимо до висновку, що основний акцент у промисловій політиці держава робить саме на галузевий підхід, тобто визначаються пріоритетні галузі, яким надається підтримка у вигляді податкових та митних пільг, субсидій на підтримку діяльності та модернізації виробництва. Незважаючи на те, що у стратегіях соціально-економічного розвитку України, а також у концепціях та програмах розвитку промисловості задекларовано необхідність заходів щодо інституційних перетворень та формування сприятливого бізнес-середовища, у достатньому обсязі ці перетворення досі не були реалізовані.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Идрисов Г.И. Промышленная политика России в современных условиях. Москва : Изд-во Ин-та Гайдара, 2016. 160 с.
2. Леонтьев А.Н., Леонтьева Е.Ю. Промышленная политика: определение понятия. *Современные исследования социальных проблем*. 2011. №4. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/promyshlennaya-politika-opredelenie-ponyatiya> (дата обращения: 18.05.2019).
3. Мельниченко О.А. Державна промислова політика: сутність, засоби та напрями розвитку. *Теорія та практика державного управління*. № 3 (58). 2017. С. 1-7. URL: <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/tpdu/2017-3/doc/2/01.pdf> (дата звернення: 18.05.2019).
4. Про Концепцію державної промислової політики України : Постанова Кабінету Міністрів України від 29.02.1996 № 272. База даних «Законодавство України». URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/272-96-%D0%BF> (дата звернення: 18.05.2019).
5. Про Концепцію державної промислової політики: Указ Президента України від 12 лют. 2003 р. № 102/2003. База даних «Законодавство України». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/102/2003> (дата звернення: 12.05.2019).
6. Про схвалення Концепції Загальнодержавної цільової економічної програми розвитку промисловості на період до 2020 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17.07.2013 № 603-р. База даних «Законодавство України». URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/603-2013-p>. (дата звернення: 12.05.2019).
7. Про схвалення Концепції проекту Загальнодержавної цільової економічної програми розвитку промисловості на період до 2017 року : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 09.07.2008 № 947-р. База даних «Законодавство України». URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/947-2008-p>. (дата звернення: 12.05.2019).
8. Промислова політика посткризової економіки: кол. монографія / за ред. Л.В. Дейнеко, М.М. Якубовського. Київ: НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогноз. НАН України», 2014. 316 с.
9. Романова О.А. Национальная модель экономического развития и формирование промышленной политики. *Ars administrandi = Искусство управления*. 2011. № 1. С. 27-42.
10. Хаустова В.Є. Промислова політика в Україні в умовах інтеграції та глобалізації економіки: дис... д.е.н.: 08.00.03. Київ, 2015. 505 с.
11. Bianchi P., Labory S. Industrial Policy after the Crisis: the Case of the Emilia-Romagna. Region in Italy. URL: <https://pdfs.semanticscholar.org/01d3/6f4da5e8af6bf81d86a786ae199dc142b37e.pdf> (accessed: 18.04.2019).
12. Cohen E. Theoretical foundations of industrial policy. *EIB Papers*. 2006. Vol. 11. № 1. P. 85-106.
13. Krugman P.R., Obstfeld M. International economics: Trade and policy. Boston: Pearson Education, 2015. 336 p.
14. Pack H., Saggi K. The case for industrial policy: a critical survey. *World Bank Research Working Paper*. 2006. № 3839. P. 51.
15. Price V.C. Industrial policies in the European Community. *Macmillan for the Trade Policy Research Centre*. 1981. Vol. 4. p. 29-45.
16. Rodrik D. Industrial Policy for the Twenty-First Century. *CEPR Discussion Papers. Centre for Economic Policy Research*. 2004. № 4767. URL: <https://econpapers.repec.org/paper/cprceprdp/4767.htm> (accessed: 18.05.2019).
17. The worldbank. URL: <http://www.worldbank.org> (accessed: 02.05.2019).
18. UNIDO. Industrial Development Report. UNIDO, 2013. URL: https://www.unido.org/sites/default/files/2013-12/UNIDO_IDR_2013_main_report_0.pdf (accessed: 02.05.2019).
19. United Nations Conference on Trade and Development. URL: <http://www.unctad.org/en/docs/c2emd10r1.en.pdf> (accessed: 02.05.2019).
20. Warwick K., Beyond Industrial Policy: Emerging Issues and New Trends. *OECD Science, Technology and Industry Policy Papers*. 2013. No. 2. <http://dx.doi.org/10.1787/5k4869clw0xp-en> (accessed: 02.05.2019).

REFERENCES:

1. Idrisov G.I. (2016) Promyshlennaya politika Rossii v sovremennykh usloviyakh [Industrial policy of Russia in modern conditions]. Moskva: Izd-vo In-ta Gaydara (In Russian).
2. Leont'ev A.N., Leont'eva E.Yu. (2011) Promyshlennaya politika: opredelenie ponyatiya [Industrial Policy: definition]. *Sovremennye issledovaniya sotsial'nykh problem* [Contemporary Social Studies] (electronic journal), no. 4. Available at: <https://cyberleninka.ru/article/n/promyshlennaya-politika-opredelenie-ponyatiya> (accessed: 18.05.2019).
3. Melnychenko O.A. (2017) Derzhavna promyslova polityka: сутnistj, zasoby ta naprjamy rozvytku [Sovereign of industrial policy: sunty, part and direct development]. *Teorija ta praktyka derzhavnogho upravlinnja* [Theory and practice of public administration] (electronic journal), no. 3 (58), pp. 1-7. Available at: <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/tpdu/2017-3/doc/2/01.pdf> (accessed: 18.05.2019).

4. Pro Kontseptsiiu derzhavnoi promyslovoi polityky Ukrainy : Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 29.02.1996 № 272. [About the Concept of the State Industrial Policy of Ukraine: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine of 29.02.1996 No. 272]. *Baza danykh «Zakonodavstvo Ukrainy»* [Database «Legislation of Ukraine»]. Available at: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/272-96-%D0%BF> (accessed: 18.05.2019).
5. Pro Kontseptsiiu derzhavnoi promyslovoi polityky: Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 12.02.2003 № 102/2003. [On the Concept of State Industrial Policy: Decree of the President of Ukraine dated February 12, 2003 No. 102/2003.]. *Baza danykh «Zakonodavstvo Ukrainy»* [Database «Legislation of Ukraine»]. Available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/102/2003> (accessed: 12.05.2019).
6. Pro skhvalennia Kontseptsii Zahalnodержavnoi tsilovoi ekonomichnoi prohramy rozvytku promyslovosti na period do 2020 roku: Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 17.07.2013 No. 603-r. [About the approval of the Concept of the National Target Economic Program for the Development of Industry for the period up to 2020: The Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated July 17, 2013 No. 603-p.]. *Baza danykh «Zakonodavstvo Ukrainy»* [Database «Legislation of Ukraine»]. Available at: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/603-2013-p>. (accessed: 12.05.2019).
7. Pro skhvalennia Kontseptsii proektu Zahalnodержavnoi tsilovoi ekonomichnoi prohramy rozvytku promyslovosti na period do 2017 roku : Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 09.07.2008 No. 947-r. [About the approval of the draft Concept of the National Target Economic Program for Industrial Development for the period up to 2017: Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated July 9, 2008 No. 947-p.]. *Baza danykh «Zakonodavstvo Ukrainy»* [Database «Legislation of Ukraine»]. Available at: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/947-2008-p>. (accessed: 12.05.2019).
8. Deineko L.V., Yakubovskiy M.M. (ed.) (2014) Promyslova polityka postkryzovoi ekonomiky [Industrial policy of the post-crisis economy]. Kyiv: NAN Ukrainy, DU «Іn-t ekon. ta prohnoz. NAN Ukrainy». (in Ukrainian).
9. Romanova O.A. (2011) Natsional'naya model' ekonomicheskogo razvitiya i formirovanie promyshlennoy politiki [National model of economic development and the formation of industrial policy]. *Ars administrandi = Iskusstvo upravleniya*, no 1, pp. 27-42.
10. Khaustova V.Ye. (2015) Promyslova polityka v Ukraini v umovakh intehratsii ta hlobalizatsii ekonomiky [Industrial policy in Ukraine in terms of integration and globalization of the economy]. (Doctor's thesis), Kyiv: NAN Ukrainy.
11. Bianchi P, Labory S. (2011) Industrial Policy after the Crisis: the Case of the Emilia-Romagna. Region in Italy. Available at: <https://pdfs.semanticscholar.org/01d3/6f4da5e8af6bf81d86a786ae199dc142b37e.pdf> (accessed: 18.04.2019).
12. Cohen E. (2006) Theoretical foundations of industrial policy. *EIB Papers*, Vol. 11, no. 1, pp. 85-106.
13. Krugman P.R., Obstfeld M. (2015) International economics: Trade and policy. Boston: Pearson Education.
14. Pack H., Saggi K. (2006) The case for industrial policy: a critical survey. *World Bank Research Working Paper*, no. 3839, p. 51.
15. Price V.C. (1981) Industrial policies in the European Community. *Macmillan for the Trade Policy Research Centre*, Vol. 4, p. 29-45.
16. Rodrik D. (2004) Industrial Policy for the Twenty-First Century. *CEPR Discussion Papers. Centre for Economic Policy Research* (electronic journal), no 4767. Available at: <https://econpapers.repec.org/paper/cpr-ceprdp/4767.htm> (accessed: 18.05.2019).
17. The worldbank. Available at: <http://www.worldbank.org> (accessed: 02.05.2019).
18. UNIDO. Industrial Development Report. UNIDO, 2013. Available at: https://www.unido.org/sites/default/files/2013-12/UNIDO_IDR_2013_main_report_0.pdf. (accessed: 02.05.2019).
19. United Nations Conference on Trade and Development. Available at: <http://www.unctad.org/en/docs/c2emd10r1.en.pdf> (accessed: 02.05.2019).
20. Warwick K. (2013) Beyond Industrial Policy: Emerging Issues and New Trends. *OECD Science, Technology and Industry Policy Papers* (electronic journal), no. 2. Available at: <http://dx.doi.org/10.1787/5k4869clw0xp-en> (accessed: 02.05.2019).

Yahno Tetiana

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor,
Senior Lecturer at Department of International Economic Relations
Lviv University of Trade and Economics

INDUSTRIAL POLICY OF UKRAINE AND ITS INFLUENCE ON THE NATIONAL ECONOMY DEVELOPMENT

Industrial production is the basis of the country's welfare. It has a multiplier effect on the development of other sectors of the economy. In this regard, industrial policy is one of the most important instruments for regulating the state's influence on the development of the national economy. Despite strong research in this area and significant theoretical achievements, the problem of the effectiveness of industrial policy in terms of taking into account modern trends in the development of society and the economy, as well as national characteristics, requires further development. The purpose of the article is to do the analyze of the existing concepts and approaches to the formation and implementation of industrial policy in Ukraine.

The study of the essence of industrial policy and existing approaches to its formation and implementation is based on the use of general scientific methods, in particular: analysis and synthesis, comparison and generalization, retrospective analysis.

The article examines approaches to the interpretation of the essence of industrial policy. An analysis of the interpretation of the concept of «industrial policy» in the work of domestic and foreign researchers, as well as state and international normative acts, allowed us to conclude that approaches to its consideration are multidimensional. There are two main approaches to the formation of industrial policy. In a sectoral approach, industrial policy is aimed at supporting certain industries. Priority of institutional approach to the formation and implementation of state industrial policy is proved on the basis of analysis of the effectiveness of industrial policy of different countries.

A retrospective analysis of normative documents concerning the implementation of the industrial policy by the state and the results of its implementation by the Government of Ukraine has been carried out. The regulation of state industrial policy in Ukraine is carried out by a number of normative documents: legislative acts, concepts of state industrial policy, strategies of socio-economic development of Ukraine, targeted programs for the development of industry and its individual industries. Regarding certain areas of industrial development and branches, a number of regulatory acts were adopted, in particular regarding the identification of priority directions of innovation activity, stimulation of the development of domestic engineering for the agro-industrial complex, development of microelectronic technologies and the issue of devices based on them, development of light industry and automotive industry.

It is determined that the state focuses on industrial policy precisely on the sectoral approach, that is, the priority sectors are defined, which are supported by tax and customs privileges, subsidies in support of activities and modernization of production. It is confirmed that the necessity of institutional transformations and the formation of a favorable business environment in Ukraine to date is declarative.

Based on the analysis of the effectiveness of the formation and implementation of industrial policy in the world, the necessity of implementing an institutional approach in formulating and implementing this policy in Ukraine has been substantiated.